

MĚSÍČNÍK EU AKTUALIT

Leden 2024 | 244

Česko má až 20. nejlepší podmínky pro podnikání v EU

Jaderná energetika získává v EU půdu pod nohama, ČR by na tom mohla vydělat

Pekárenský trh v Česku: Růst cen pečiva se zastavil

Obsah

Události v EU:	Eurostat: Česko má nejvyšší míru inflace v EU	strana 2
Index prosperity Česka:	Česko má až 20. nejlepší podmínky pro podnikání v EU	strana 5
Drobnohled:	Jaderná energetika získává v EU půdu pod nohama, ČR by na tom mohla vydělat	strana 6
Téma:	Pekárenský trh v Česku: Růst cen pečiva se zastavil	strana 7
EU dotace a financování:	“Zelenější” rozvoj energetických lokálních distribučních soustav	strana 10

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

EU a sektorové analýzy:

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz
Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz
Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Poradenství a strukturální analýzy:

Petr Zahradník
+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
<http://www.csas.cz/research>

Sledujte nás na Twitteru:

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

EURACTIV.cz

Leden 2024

Z aktuálního vydání Měsíčníku EU aktualit vybíráme:

Události v EU:

- **Eurostat: Česko má nejvyšší míru inflace v EU.** Míra inflace v zemích EU v listopadu klesla o půl procentního bodu na 3,1 % a je nejnižší zhruba za dva roky. Nejvyšší inflaci má v celé unii Česká republika, kde ceny meziročně vzrostly o 8,0 %.
- **Co si o euro myslí občané zemí eurozóny?** Průzkum se respondentů napříč eurozónou ptal na dvě základní otázky. První z nich se soustředila na to, jestli je „euro dobré nebo špatné pro EU jako celek“. 79 % občanů eurozóny má za to, že společná měna je pro EU dobrá věc, zatímco 14 % je přesvědčeno o opaku. Druhá otázka mířila na to, jestli respondenti považují „euro za dobrou věc pro jejich vlastní zemi“. 69 % si myslí, že euro je pro jejich zemi přínosem, zatímco 22 % respondentů se domnívá, že euro přineslo více negativ. Mezi státy, ve kterých se euro těší největší popularitě, patří sousední Slovensko. S tvrzením „euro je dobrá věc pro EU jako celek“ souhlasí 90 % oslovených Slováků.
- **Belgie od 1. ledna 2024 převzala v Radě Evropské unie pozici předsednické země.** Belgická vláda shrnuje cíle svého předsednictví do hesel: „chránit občany“, „posilovat“ EU a „připravovat“ ji na budoucnost. Belgické předsednictví povede mimo jiné další rozhovory ohledně rozšiřování EU či finanční pomoci bránící se Ukrajině.

Index prosperity Česka:

Česko má až 20. nejlepší podmínky pro podnikání v EU. Tuzemské podnikatelské prostředí se mírně zlepšilo, čemuž v rámci euronijního srovnání odpovídá posun o jednu příčku, a to na 20. pozici. V čele unijních zemí stojí stejně jako loni Švédsko následované Finskem. Česku se daří efektivněji vybírat DPH a zvyšuje se i počet startupů. Zároveň ale v roce 2022 výrazně stouply ceny energií.

Drobnohled:

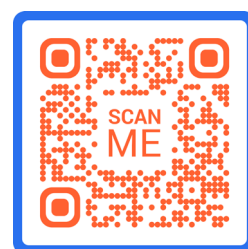
Jaderná energetika získává v EU půdu pod nohama, ČR by na tom mohla vydělat. Postoje jednotlivých států Evropské unie k jaderné energetice se poměrně výrazně liší. V současnosti vyrábí elektřinu z jadra na svém území 12 z 27 států EU. V roce 2022 se jaderná energie podílela na celkové nabídce všech energií v EU z 12 %, na hrubé výrobě elektřiny pak z 22 %. V ČR činil podíl jadra na hrubé výrobě elektřiny 37 %.

Téma:

Pekárenský trh v Česku: Růst cen pečiva se zastavil. Cena pečiva v ČR v minulých měsících prudce rostla, nyní stagnuje. Cena konzumního chleba podle ČSÚ vzrostla z 29,1 Kč/kg v roce 2021 na 44,3 Kč/kg v prosinci 2022. V roce 2023 se drží kolem 44,5 Kč/kg. Cena chleba v ČR patří i nadále mezi nejnižší v EU. Spotřeba chleba na obyvatele se ustálila kolem 39 kg ročně, v případě pšeničného pečiva se spotřeba pohybuje nad úrovní 50 kg na obyvatele za rok.

Ať máte rok plný zdraví, úspěchu a splněných přání,

Tereza Hrtúsová

@Research_sporka

Události v EU

Radě EU předsedá Belgie. - Eurostat: Česko má nejvyšší míru inflace v EU. - Co si o euru myslí občané zemí eurozóny? 69 % si myslí, že euro je pro jejich zemi přínosem, zatímco 22 % respondentů se domnívá, že euro přineslo více negativ. - EU se dohodla na nové podobě migračního paktu. - Počet nelegálních vstupů do EU meziročně stoupl o 17 %.

POLITIKA

Radě EU předsedá Belgie

Belgie od 1. ledna 2024 převzala v Radě Evropské unie pozici předsednické země, která spoluutváří program na jednáních sedmadvacátky a má za úkol napomáhat kompromisům mezi pozicemi jednotlivých zemí.

Belgické předsednictví povede mimo jiné další rozhovory ohledně rozšiřování EU či finanční pomoci bránící se Ukrajině. Na prosazení svých priorit má méně času, než je obvyklé, neboť na jaře projednávání návrhů naruší evropské volby.

Předsednictví v radě, tedy orgánu sdružujícím ministry členských zemí, trvá vždy půl roku. **Belgie bude navazovat na práci španělského předsednictví, po ní v červenci tuto funkci převezme Maďarsko.**

Právě maďarská vláda v čele s premiérem Viktorom Orbánem na konci roku zablokovala návrh na úpravu víceletého unijního rozpočtu pro období 2021 až 2027, který by uvolnil i dalších 50 miliard eur (přes 1,2 bilionu Kč) na dlouhodobou podporu ukrajinského státu. Kromě této otázky patří mezi hlavní témata příštích měsíců i agenda rozšiřování unie poté, co v prosinci unijní summit schválil otevření přístupových jednání s Ukrajinou a Moldavskem a podmíněně také s Bosnou a Hercegovinou. Další posun u těchto i dalších zemí by mohla přinést hodnotící zpráva Evropské komise očekávaná v březnu.

Belgická vláda shrnuje cíle svého předsednictví do hesel: „chránit občany“, „posilovat“ EU a „připravovat“ ji na budoucnost. Experti upozorňují, že kvůli červnovým volbám do Evropského parlamentu bude potřeba vyjednávání o legislativních návrzích dotáhnout nejpozději v dubnu, mají-li být ještě v tomto funkčním období definitivně přijaty.

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/belgie-predseda-rade-eu-resit-bude-pomoc-ukrajine-i-rozsirovani/>

<https://belgian-presidency.consilium.europa.eu/>

EKONOMIKA A EURO

Eurostat: Česko má nejvyšší míru inflace v EU

Míra inflace v zemích EU v listopadu klesla o půl procentního bodu na 3,1 % a je nejnižší zhruba za dva roky. Nejvyšší inflaci má v celé unii Česká republika, kde ceny meziročně vzrostly o 8,0 %. Naopak v Belgii už je deflace, tam ceny meziročně o 0,8 % klesly.

V zemích eurozóny míra inflace v listopadu klesla rovněž o půl bodu a činila 2,4 %, potvrdil Eurostat svůj původní odhad. Inflace v celé EU součástí odhadu nebývá. Před rokem (listopad 2023), byla míra inflace v eurozóně 10,1 % (EU 11,1 %).

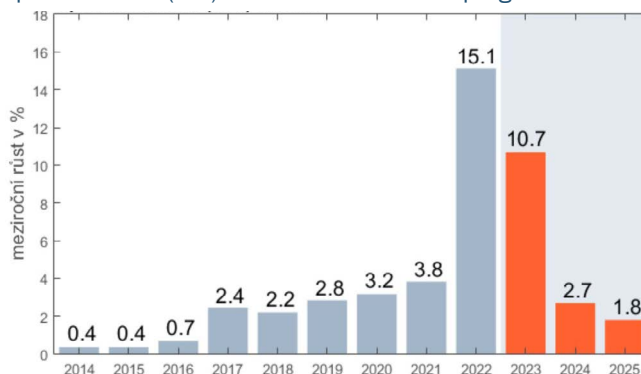
Níže inflace než v České republice tak už je i v Maďarsku, které bylo dlouho nejhorší v unii. Teď má inflaci 7,7 %. V Polsku míra inflace zůstala na říjnové hodnotě 6,3 %, na Slovensku klesla na 6,9 %. Před rokem byla inflace v Česku na 17,2 %, v Maďarsku na 23,1 %, na Slovensku 15,1 % a v Polsku 16,1 %.

Meziměsíčně se ceny v eurozóně o 0,6 % snížily, v celé EU proti říjnu klesly o 0,4 %. V České republice pak ceny zůstaly meziměsíčně beze změny, stejně jako v Maďarsku. Na Slovensku o 0,2 % vzrostly, v Polsku se ceny meziměsíčně zvýšily o 0,6 %.

Po Belgii byla v zemích EU nejnižší míra inflace v Dánsku, kde činila 0,3 %. Třetí nejlepší byla Itálie, kde ceny meziročně vzrostly o 0,6 %. Naopak druhou nejhorší zemí po Česku bylo Maďarsko, třetí pak Slovensko s Rumunskem, shodně 6,9 %.

V eurozóně k inflaci nejvíce přispěly služby, jejichž příspěvek činil 1,69 procentního bodu. Následovala kategorie potravin, alkohol a tabák s příspěvkem 1,37 procentního bodu. Naopak o zmírnění inflace se nejvíce zasloužily energie, a to příspěvkem -1,41 procentního bodu.

Spotřebitelská (CPI) inflace: Střednědobá prognóza ČS

Zdroj: Česká spořitelna, report Bleskovka ze dne 11. 1. 2024

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/eurostat-cesko-ma-nejvyssi-miru-inflace-v-eu/>

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/18177878/2-19122023-AP-EN.pdf/c7145685-45c0-a05e-fd20-c677e3cf15f3>

Události v EU

Euro: Co si o něm myslí občané zemí eurozóny?

Čtyři pětiny lidí ze zemí platících eurem mají za to, že společná měna je pro EU „dobrá věc“. Slováci, se kterými se Češi přirozeně porovnávají, jsou v tomto ohledu dokonce na špičce.

Výrok prezidenta Petra Pavla o euru rozvířil v Česku debatu o výhodách a nevýhodách přijetí společné měny. V rámci analýz o tom, co by vstup do eurozóny pro Čechy znamenal, je dobré podívat se na zkušenosti z dalších zemí.

Vedle ekonomických dopadů má význam sledovat také posuny ve vnímání eura mezi běžnými lidmi, kteří s ním každý den platí.

Průzkum se respondentů napříč eurozónou ptal na dvě základní otázky. První z nich se soustředí na to, jestli je podle nich „euro dobré nebo špatné pro EU jako celek“.

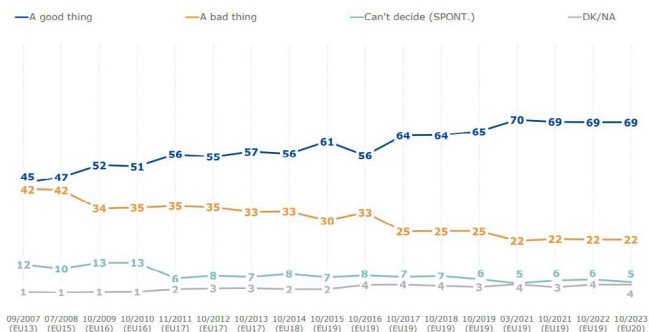
79 % občanů eurozóny má za to, že společná měna je pro EU dobrá věc, zatímco 14 % je přesvědčeno o opaku. Tento poměr zůstává v posledních letech téměř stejný.

Přestože ve všech 20 zemích eurozóny vnímá euro pozitivně vždy většina lidí, míra této podpory se v jednotlivých zemích poměrně výrazně liší. Zatímco například ve Finsku kladně odpovědělo 88 % respondentů, v Litvě to bylo „jen“ 70 %.

Druhá otázka mířila na to, jestli respondenti považují „euro za dobrou věc pro jejich vlastní zemi“. Přibližně sedm z deseti respondentů (69 %) si myslí, že euro je pro jejich zemi přínosem, zatímco 22 % respondentů se domnívá, že euro přineslo více negativ.

Jak ukazuje graf níže, tento poměr zůstává totožný už několik let v řadě, z dlouhodobějšího hlediska je však jasné vidět, že pozitivní vnímání eura postupně narůstalo.

Euro je dobrá/špatná věc pro EU (%)

Zdroj: Flash Eurobarometer 538

I zde ale existují poměrně velké rozdíly mezi státy. Na jedné straně spektra se nachází nováček v eurozóně Chorvatsko, kde vidí euro jako přínos pro svou zemi 51 % lidí, na té opačné stojí Finové se svou 85% podporou.

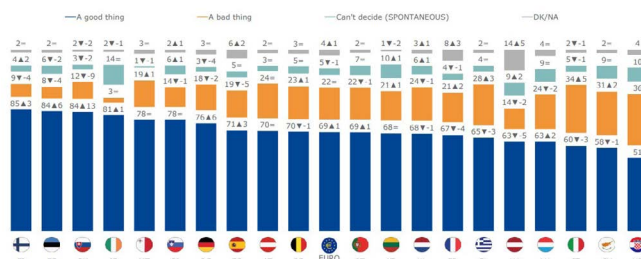
Sousední Slovensko, kam Češi přirozeně hledí jako první, patří mezi země, kde se společná měna těší té nejvyšší

popularitě. S tvrzením „euro je dobrá věc pro EU jako celek“ souhlasí 90 % oslovených Slováků, kteří jsou zároveň největšími „meziročními skokany“ (z 80 % v 2022).

Ještě více slovenští respondenti meziročně „poskočili“ u kladné odpovědi na otázku, jestli je „euro dobrá věc pro mou vlastní zemi“, a to ze 71 % na 84 %.

Jednoznačně tedy platí, že Slováci jsou se společnou evropskou měnou spokojeni.

Euro je dobrá/špatná věc pro vaši zemi (%)

Zdroj: Flash Eurobarometer 538

Průzkum se ptal také na praktické přínosy eura pro každodenní život. Přibližně každý druhý respondent (49 %) v eurozóně tvrdí, že euro usnadnilo a zlevnilo cestování, zatímco 42 % lidí uvádí, že cestování není díky zavedení eura snazší ani levnější.

Více než čtvrtina z deseti respondentů (45 %) mají za to, že díky euru se snížily bankovní poplatky při cestování po různých zemích EU, zatímco 36 % si myslí, že euro nemělo na bankovní poplatky žádný vliv. 19 % respondentů nedokázalo na tuto otázku odpovědět.

V dalších kategoriích už se opět objevují vyšší podíly. Na otázku, zda euro usnadnilo podnikání v různých zemích EU, 80 % respondentů souhlasí, zatímco 12 % zastává opačný názor a 9 % uvádí, že neví, zda euro usnadnilo podnikání v EU či ne.

O něco více než osm z deseti respondentů (82 %) se domnívá, že euro usnadnilo porovnávání cen a nakupování v různých zemích (včetně nakupování přes internet), zatímco 12 % zastává opačný názor a 6 % uvádí, že neví.

Zatímco praktické dopady eura lidé jasně vnímají, u těch více abstraktních to tak jasné není. **Dvě třetiny občanů eurozóny (67 %) tvrdí, že zavedení eura nezměnilo jejich pocit, že jsou Evropany, zatímco 30 % občanů tvrdí, že se díky euru cítí být Evropany více než dříve.**

Pokud jde o konkrétní země, tak většina respondentů v Irsku (55 %), téměř polovina na Maltě (46 %) a čtyři z deseti v Portugalsku (40 %) a na Slovensku (40 %) se domnívají, že se díky euru osobně cítí více Evropany než dříve.

Nejméně často tento názor naopak zastávají respondenti v Chorvatsku (15 %) a Španělsku (20 %).

Události v EU

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/co-si-o-euru-mysli-ti-kteri-jim-plati/>

<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2981>

MIGRAČNÍ POLITIKA

EU se dohodla na nové podobě migračního paktu

Státy Evropské unie a europoslanci se po mnoha letech neúspěšných snah shodli na nových migračních a azylových pravidlech evropského bloku. Série norem počítá mimo jiné s efektivnějšími kontrolami migrantů i rychlejším vrácením neúspěšných žadatelů o azyl do zemí původu. Zavádějí také povinnou solidaritu všech států, které přetíženým zemím pomohou buď přijetím části migrantů, finančně nebo materiálně.

Aby norma začala platit, musí ji ještě schválit ministři členských zemí a plénium Evropského parlamentu, což je ovšem již považováno za formalitu. Nyní se očekává, že belgické předsednictví Rady EU zahájí práce na dokončení legislativních textů s cílem finálního schválení příští rok v únoru.

Migrační balíček se skládá z několika legislativních návrhů. Je mezi nimi například nařízení o screeningu, které zavádí povinný screening osob na vnějších hranicích. Dále pak balíček obsahuje revizi přijímací směrnice, která reguluje podmínky přijímání žadatelů o azyl či revizi kvalifikačního nařízení, které upravuje normy, jež musí osoba splňovat pro nárok na mezinárodní ochranu.

<https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/eu-se-dohodla-na-nove-podobe-migracniho-paktu/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/20/the-council-and-the-european-parliament-reach-breakthrough-in-reform-of-eu-asylum-and-migration-system/>

Počet nelegálních vstupů do EU meziročně stoupl o 17 %

Počet nelegálních vstupů na území Evropské unie v loňském roce meziročně stoupl o 17 % a znovu dosáhl nejvyšší úrovně od roku 2016, zejména v důsledku zvýšené aktivity na migrační trase mezi Afrikou a Itálií. Ve zprávě o „předběžných propočtech“ to uvádí unijní agentura pro ochranu vnějších hranic Frontex.

Za rok 2023 hlásí 380 000 „nestandardních“ přechodů unijních hranic, zatímco loni to bylo na 330 000. Statistika stoupla třetím rokem v řadě poté, co v roce 2020 klesla na zhruba 115.000. V roce 2015 na vrcholu migrační krize přišlo do EU nelegálně přes 1,5 milionu lidí.

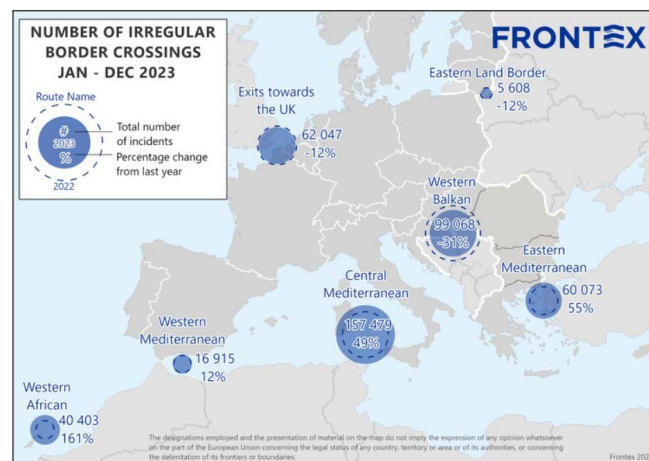
Největší část migrantů mířících do EU podle nových dat tvořili Syřané, kterých bylo více než 100 000. V pořadí zemí

původu následují Guinea a Afghánistán. V drtivé většině případů přichází muži, ženy tvořily desetinu loňské nelegální migrace a další desetinu děti.

Route	December 2023	2023	2023/2022	Top Nationalities (2023)
Central Mediterranean	4742	157 479	+49%	Guinea, d'Ivoire, Tunisia, Cote
Western Balkans	1091	99 068	-31%	Syria, Türkiye, Afghanistan
Eastern Mediterranean	6290	60 073	+55%	Syria, Palestine**
Western Africa	4973	40 403	+161%	Senegal, Morocco, Mali
Western Mediterranean	1818	16 915	+12%	Morocco, Algeria, Syria
Eastern Land Border	94	5608	-12%	Ukraine, Afghanistan, Syria
Exits towards the UK	3308	62 047	-12%	Afghanistan, Iraq, Syria

Zdroj: Frontex

Nejvyužívanější migrační trasou bylo v roce 2023 centrální Středomoří, tedy koridor mezi severní Afrikou a Itálií. Pohraničníci tam zachytili skoro 160 000 nelegálních příchoďů, meziročně součet narostl zhruba o polovinu. Pokles aktivity naopak Frontex hlásí na trase ze západního Balkánu, a to téměř o třetinu.

Zdroj: Frontex

Se zvládáním nelegální migrace má unii pomoci právě reforma migrační a azylové politiky.

Do EU zároveň podle jejích statistik ročně přichází legálně asi 3,5 milionu přistěhovalců. Eurokomisařka pro vnitřní záležitosti Ylva Johansson řekla, že evropský blok potřebuje o milion legálních přistěhovalců ročně víc, aby vyvážil stárnutí své populace a měl dostatek pracovních sil.

<https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/pocet-nelegalnich-vstupu-do-eu-mezirocne-stoupl-o-17-procent-byl-nejvyssi-od-roku-2016/>

<https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/significant-rise-in-irregular-border-crossings-in-2023-highest-since-2016-C0gGpm>

Index prosperity Česka

Tuzemské podnikatelské prostředí se mírně zlepšilo, čemuž v rámci eurounijního srovnání odpovídá posun o jednu příčku, a to na 20. pozici. Česku se daří efektivněji vybírat DPH a zvyšuje se i počet startupů. Zároveň ale v roce 2022 výrazně stouply i ceny energií, přesto Česku v tomto indikátoru patří 8. příčka.

ČESKO MÁ AŽ 20. NEJLEPŠÍ PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ V EU

Česko si v eurounijním srovnání podnikatelského prostředí mírně polepšilo, a to z 21. příčky na 20. „Posun k lepšímu to mohl být ale výrazně lepší, poněvadž s výjimkou jednoho indikátoru si ve všech buď polepšilo, nebo aspoň ‚uhájilo‘ loňský výsledek. Jedinou změnu, v rámci sledovaných indikátorů, k horšímu v Česku představuje vývoj cen za elektřinu, který nám tak ‚zkazil‘ pomyslné skóre,“ vysvětluje Milan Mařík, analytik Evropy v datech.

V čele unijních zemí stojí stejně jako loni Švédsko následované Finskem. Rovněž jako Česko si o jednu příčku polepšilo i Slovensko, které před rokem unijní sedmadvacítku uzavíralo, a nyní tak předběhlo Rumunsko. Obecně platí, že se s horšími podmínkami potýkají podnikatelé především v zemích východní Evropy. Výjimku představuje Itálie, v níž podnikatelské prostředí odpovídá až 25. místu v rámci EU. Mohou za to převážně vysoké ceny elektřiny, vysoká korporátní daň či mezera ve výběru DPH.

Podnikatelé se potýkali s 92% zdražením elektřiny

Odběratelé v Česku se spotřebou 500 MWh – 2000 MWh v roce 2022 za 1 kWh zaplatili 0,202 euro, oproti 0,105 euro v roce 2021. Jedná se o 92% nárůst, kvůli kterému se Česko v tomto indikátoru propadlo ze 3. na 8. pozici. Navzdory tomuto poklesu nicméně Česko spadá mezi země, v níž ceny za elektřinu dosahují spíše nižších částek. Např. Dánové se stejným odběrem za 1 kWh zaplatí 0,38 eur a Němci 0,257 eur.

Česku se daří lépe vybírat DPH

Podnikatelé v Česku mohou i nadále profitovat z relativně nízké korporátní daně. Ta u nás představuje 19 %, což odpovídá 10. nejnižší hodnotě v rámci unijního srovnání.

Podle dat Evropské komise se Česku povedlo výrazně zvýšit efektivitu výběru DPH. Rozdíl mezi absolutní DPH daňovou povinností a skutečně vybraným DPH loni představoval 7 %, tedy o 5 procentních bodů méně než v roce 2021. Česko tak pokračuje v příznivém trendu započatém v roce 2019.

Otázkou nicméně zůstává, co za tímto trendem stojí. Může se totiž jednat ještě o vliv pandemie covid-19. „Neefektivnost výběru DPH měřená veličinou zvanou VAT gap se do roku 2019 příliš neměnila, načež začala zřetelně klesat počínaje rokem 2020. Nabízí se proto hypotéza, že tento zlom je spíš jen statistickým efektem prudkých změn, které nastaly v ekonomice a v daňové legislativě po úderu pandemie. Pokud by tato hypotéza platila, pak bychom zřejmě do budoucna měli čekat spíš nárůst neefektivnosti zpět k úrovním pozorovaným před rokem 2020,“ poznamenává ekonom České spořitelny Michal Skořepa.

Startupy se rozrůstají, stále jich ale máme nedostatek

Příznivý vývoj můžeme sledovat i u počtu startupů. Podle posledních dat u nás na milion obyvatel připadá 162 startupů a ačkoliv jde o výrazný nárůst oproti loňsku, Česko se v tomto indikátoru v unijním srovnání posunulo jen o jednu příčku (na 20. pozici). Startupů totiž přibývá napříč celou Evropskou unií. Česku by nicméně pomohlo ještě větší zrychlení jejich přibývání, představují totiž jeden z faktorů, který pomáhá inovovat a přeměňuje tak charakter místního prostředí z „montovny“ na „mozkovnu“.

Startupy by tak v následujících letech mohly výrazně pomoci české ekonomice a ekonomické soběstačnosti, a proto se jejich rozšíření snaží podporovat i iniciativa s názvem Druhá ekonomická transformace.

Podle Radka Nováka, analytika České spořitelny, zaměření se na podporu inovativních startupů a obecně zvýšení zájmu Čechů o podnikání by mělo být jednou z transformačních cest, jak znovu nastartovat a dlouhodobě udržet růst české ekonomiky, která jako jediná v EU zatím nedosáhla předpandemické úrovně.

V tomto světle můžeme pozitivně vnímat i rostoucí výdaje firem na výzkum a vývoj. Ty na něj podle posledních dostupných dat Eurostatu (tj. pro rok 2021) vynaložily 1,3 % HDP oproti 1,2 % HDP v roce 2020. Česko díky tomuto nárůstu „poskočilo“ o jednu příčku na 10. pozici v rámci EU.

indexprosperity.cz

Postoje jednotlivých států Evropské unie k jaderné energetice se poměrně výrazně liší. V současnosti vyrábí elektřinu z jádra na svém území 12 z 27 států EU. V roce 2022 se jaderná energie podílela na celkové nabídce všech energií v EU z 12 %, na hrubé výrobě elektřiny pak z 22 %. V ČR činil podíl jádra na hrubé výrobě elektřiny 37 %.

JADERNÁ ENERGETIKA ZÍSKÁVÁ V EU PŮDU POD NOHAMA, ČR BY NA TOM MOHLA VYDĚLAT

Jaderná energetika byla v EU od havárie japonské elektrárny ve Fukušimě v roce 2011 pod tlakem. Ten pocházel zejména z rozhodnutí Německa odstavit všechny své jaderné reaktory do roku 2022, k čemuž nakonec došlo o rok později. Útok Ruska na Ukrajinu, a z něj pramenící energetická krize, však pohled veřejného mínění a postoj řady zemí na jadernou energetiku změnily. Hned po začátku ruské invaze Belgie oznámila, že prodlouží o 10 let odchod země od jádra. Francouzský prezident Emmanuel Macron zase zveřejnil plán na výstavbu až 14 nových jaderných reaktorů. Plány v jaderné energetice mají i Bulharsko, ČR, Nizozemsko, Rumunsko, Slovensko či Slovinsko. Velkými ambicemi se netají Polsko. Na evropské půdě zároveň získává čím dál silnější slovo tzv. nukleární aliance, reprezentovaná 16 evropskými zeměmi (Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Finsko, Francie, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, ČR, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Švédsko, plus Itálie s pozorujícím statutem a Spojené království jako hostující země.).

Tento tlak se v posledních zhruba dvou letech začal propisovat i do přijímané evropské legislativy. Výstavba a provoz jaderných elektráren byla nakonec za určitých podmínek zahrnuta do taxonomie EU, tedy klasifikace udržitelných ekonomických aktivit. Do cílů EU v oblasti obnovitelného vodíku se zase bude započítávat i vodík vyráběný v zemích s energetickým mixem založeným na jaderné energetice. Technologie pro výrobu energie z jaderných procesů a malé modulární reaktory jsou rovněž součástí Aktu o průmyslu pro nulové čisté emise. A v neposlední řadě v rámci unijní reformy trhu s elektřinou bude umožněna veřejná podpora investic do výroby elektřiny z jádra, a to v podobě povinných rozdílových smluv (tzv. contracts for difference).

Na klimatické konferenci COP28 v Dubaji pak v prosinci 2023 více než dvacítkou zemí ze čtyř kontinentů (včetně České republiky) podepsala Deklaraci za ztrojnásobení jaderné energie, jejímž cílem je do roku 2050 třikrát zvýšit jadernou energetickou kapacitu ve srovnání s rokem 2020.

Jaderná energetika má tak na evropském kontinentu našlápnuto ke světlé budoucnosti. A Česká republika by se na jejím rozvoji nejen v Evropě, ale po celém světě měla podílet. Historicky má totiž velmi silnou pozici v jaderném průmyslu – podle Aliance české energetiky bylo 90 % českých jaderných elektráren vyrobeno tuzemskými firmami. A naše kompetence bychom měli využít i při vývoji, designu, dodávkách a výstavbě malých modulárních reaktorů.

Dnes má podle Aliance české energetiky český průmysl objektivní možnosti podílet se na dodávkách nového jaderného zdroje v ČR ze 65-70 %. Český průmysl je schopen dodávat klíčová zařízení jaderné elektrárny od jaderného ostrova (z 50 %) přes turbínový ostrov (z 85 %) a systémy kontroly a řízení (ze 70 %) až po stavební části (z 85 %). V Alianci je nyní sdruženo 13 tuzemských společností, které zaměstnávají téměř 12 tis. zaměstnanců a vykazují celkový roční obrát přes 64 mld. Kč. Patří mezi ně mimo jiné:

- Doosan Škoda Power: Vývoj a výroba parních turbín.
- ŠKODA JS: Inženýring, výroba a servis tlakovodních jaderných reaktorů.
- ALTA: Dodávky jaderných materiálů a palivových článků.
- I&C Energo: Dodavatel řídicích systémů, průmyslových informačních systémů, elektrických systémů.
- SIGMA GROUP: Výroba čerpací techniky.
- ZAT: Vývoj, projekce, výroba, instalace i servis elektronických zařízení, řídicích systémů a jejich komponent.
- Elektro Kroměříž: Výroba rozvaděčů.
- OSC: Simulační a řídicí systémy.
- Vítkovice Energetické Strojírenství: Výroba tlakových a netlakových dílů elektráren.

V ČR působí desítky dalších firem a dodavatelů schopných realizovat zakázky pro jaderné elektrárny. Jejich seznam je k nalezení [zde](#).

Zároveň je v ČR špičkový výzkum v oblasti jaderné energetiky. Ten je soustředěn na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT a Fakultě strojní Západočeské univerzity v Plzni. Praktický výzkum a vývoj probíhá ve Skupině ÚJV Řež, která se podílí na vývoji konceptu vysokoteplotního reaktoru IV. generace a sama vyvíjí hned tři typy malých modulárních reaktorů. Ale také soukromé společnosti Witkowitz Atomica a Teplátor rozvíjejí své koncepty malých modulárních reaktorů.

Česká republika by tedy měla očekávaný rozvoj jaderné energetiky využít. Přínosem by přitom nebyl jen pro českou energetickou soustavu, ale i pro celý ekosystém tuzemského jaderného průmyslu. České firmy by totiž mohly z účasti na dukovanském jaderném tendru těžit i při stavbě dalších jaderných bloků ať už v Česku nebo v zahraničí.

Radek Novák

Celý report je k dispozici [zde](#).

Pekárenství zažívalo v posledních letech poměrně slušné nárůsty tržeb, které činily od roku 2013 do 2021 v průměru 3,4 % ročně a to i přes pokles tržeb v roce 2020, který byl způsoben pandemií koronaviru. Podle předběžných údajů MPO a ČSÚ dosáhly v roce 2022 tržby v oddílu Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků 54 312 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 24 %.

PEKÁRENSKÝ TRH V ČESKU: RŮST CEN PEČIVA SE ZASTAVIL

SUMMARY

- Tržby pekárenství v České republice v letech 2013 až 2021 stabilně rostly, průměrný roční růst činil 3,4 %. V roce 2022 však skokově narostly o pětinu, což bylo dáno z velké části nárůstem nákladů, které se promítly i do cen. Tržby tak v roce 2022 v oddílu Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků dosáhly 54,3 miliardy Kč.
- Ve výrobě pečiva bylo v roce 2022 zaměstnáno 26 tisíc osob, mzdy v daném roce dosáhly průměrné výše 27 151 Kč, což je hluboko pod mediánem i průměrem zpracovatelského průmyslu, ale i celého hospodářství Česka. Podle údajů Nezávislého odborového svazu pracovníků potravinářského průmyslu byla mzda v pekárenství a cukrářství v první polovině roku 2023 ve výši 29 208 Kč (o 9,2 % více oproti stejnému období předchozího roku).
- Výroba chleba klesla z 350 000 tun v roce 2005 na 241 373 tun v roce 2022. Roste obliba a produkce speciálního pečiva.
- Spotřeba chleba na obyvatele se ustálila kolem 39 kg ročně, v případě pšeničného pečiva se spotřeba pohybuje nad úrovní 50 kg na obyvatele za rok.
- Cena pečiva v ČR v minulých měsících prudce rostla, nyní stagnuje. Cena konzumního chleba podle ČSÚ vzrostla z 29,1 Kč/kg v roce 2021 na 44,3 Kč/kg v prosinci 2022. V roce 2023 se drží kolem 44,5 Kč/kg. Cena chleba v ČR patří i nadále mezi nejnižší v EU.
- Růst cen byl způsoben rostoucími náklady na vstupy, zejména cenou mouky, která dosáhla historických maxim v roce 2022 kolem 23 Kč/kg. Nyní již klesá, pšeničná či žitná mouka je však stále o polovinu dražší než v roce 2019.

SPOTŘEBA PEČIVA V ČR NAVZDORY KRIZÍM ZŮSTÁVÁ STABILNÍ

Produkce chleba v ČR postupně klesala ze zhruba 350 tisíc tun v roce 2005 na 235 tisíc tun v roce 2021. V roce 2022 však produkce chleba čerstvého mírně vzrostla na 241 tisíc tun. Podobný průběh vývoje produkce má i pečivo čerstvé běžné. V roce 2020 se také vzhledem k pandemii koronaviru snížila produkce čerstvého a „dražšího“ pečiva, kdy zákazník preferoval hlavně „základní“ a balené pekařské výrobky. Oproti roku 2019 tak výroba čerstvého běžného pečiva poklesla o 14 % na 241 tisíc tun, po poklesu v roce 2021 se produkce v roce 2022 opět vrátila na hodnotu z roku 2020. Dochází také postupně ke změně sortimentu pekárenství, kdy klasický pšeničný chléb nahradily výrobky i z jiných druhů mouky (žitné, různé kombinace, dále celozrnné, více zrné a speciální, které obsahují kromě pšenice a žita další složku, jako jiné obiloviny, olejiny, luštěniny atd.). Produkce chleba v ČR v praxi znamená aktuálně denní várku okolo 650 tun chleba, což představuje více než 3/4 miliónů pecnů chleba.

Spotřeba chleba v České republice se dlouhodobě snižuje, v posledních letech se však vývoj spotřeby stabilizoval. Ještě v 60. letech minulého století byla spotřeba v tehdejší Československu na obyvatele přes 80 kg za rok (87,4 kg/obyv. v roce 1950). V roce 1990 to bylo už o 20 kg méně a v posledních letech se spotřeba chleba ustálila kolem hodnoty 39 kg na obyvatele za rok. Pod 39 kg na obyvatele klesla spotřeba chleba v pandemickém roce 2020, následující roky už se opět vrátila nad hranici 39 kg (v roce 2022 to bylo 39,1 kg/obyv.).

U pšeničného pečiva dochází k opačnému trendu, před rokem 1990 se spotřeba dlouhodobě pohybovala mezi 30 a 35 kg za rok na obyvatele. Po rozdělení Československa to už bylo přes 40 kg a v posledních letech je to kolem 50 kg pšeničného pečiva na obyvatele za rok. V roce 2022 se spotřeba pšeničného pečiva zvýšila o 1,5 kg na 53,9 kg na obyvatele za rok.

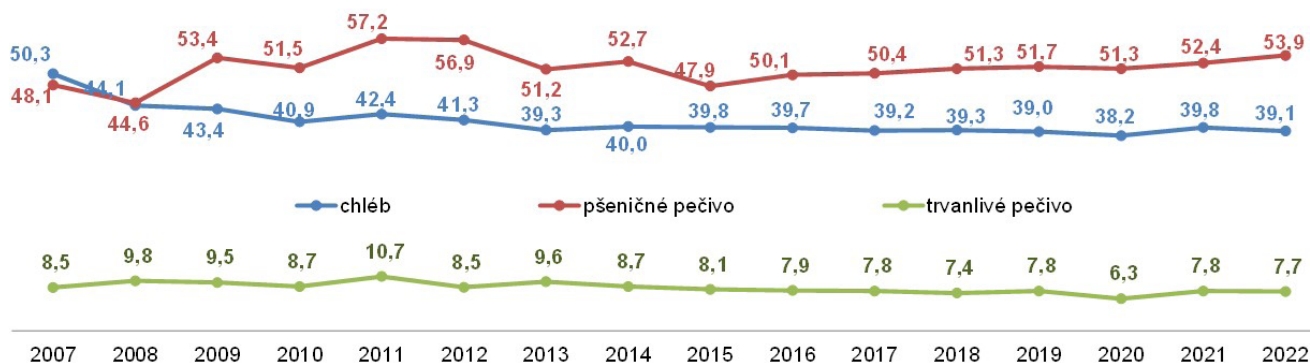
V roce 2021 vzhledem k pokračující pandemii a přijatým opatřením došlo meziročně ke snížení spotřeby pšeničné mouky o 4,2 kg na obyvatele. V roce 2022 již však opět došlo k růstu spotřeby pšeničné mouky na 93,2 kg/obyv. Naopak k mírnému poklesu roční spotřeby došlo v roce 2022 u žitné mouky (o 0,1 kg) na 8,3 kg/obyv.

Téma

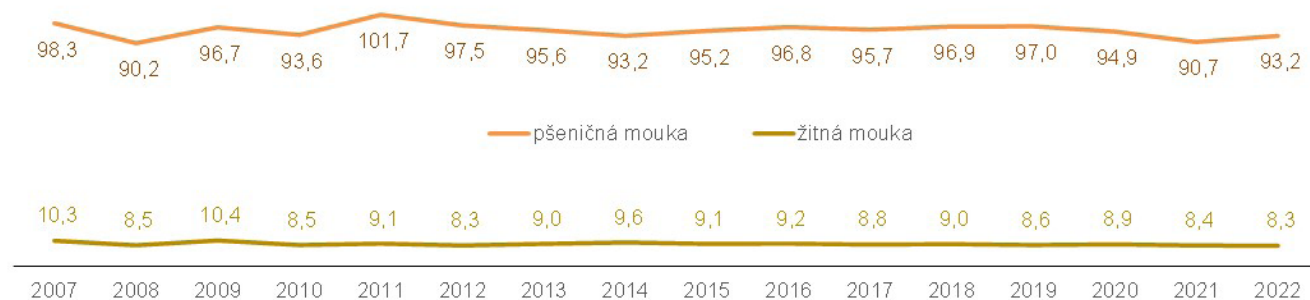

Spotřeba pekárenských výrobků (v kg na obyvatele za rok)

Zdroj: ČSÚ

Spotřeba mouky (v kg na obyvatele za rok)

Zdroj: ČSÚ

CENA PEČIVA V ČR V MINULÝCH MĚSÍCÍCH PRUDCE ROSTLA, NYNÍ STAGNUJE

Spotřebitelská cena pekárenských výrobků byla podle dat ČSÚ po roce 2013 poměrně stabilní. K růstu došlo v roce 2017, kdy tomu napomohlo oživení ekonomiky, vyšší kupní síla a zvyšující se míra inflace. Další významný nárůst nastal v době pandemie covidu-19. Cena chleba konzumního kmínového podle údajů ČSÚ pak rostla i v následujících letech, kdy se do ceny započítaly jak zvýšené náklady vstupních surovin (více v kapitole 5), tak i zvyšující se mzdové a jiné náklady. Průměrná cena konzumního chleba v roce 2021 činila 29,1 Kč, v roce 2022 však průměrná cena konzumního kmínového chleba vzrostla o více jak 10 Kč více (39,5 Kč). Cena prudce rostla během celého roku 2022 a nejvyšší byla k prosinci 2022 ve výši 44,3 Kč za kilogram. Cena konzumního chleba v roce 2023 již stagnovala a pohybovala se okolo hodnoty 44,5 Kč/kg. V září 2023 činila 44,4 Kč za kilogram chleba. Podobný průběh vývoje cen lze vypočítat u pečiva pšeničného bílého, kdy vysokých cen dosahovalo také v době před hospodářskou krizí v roce 2008 (zhruba kolem 56 Kč za kg). Hranice 56 Kč za kg pečiva pšeničného bílého byla překročena v březnu 2022 a od té doby roste, průměr za rok 2022 se vyšplhal na 59,6 Kč za kilogram. Cena pšeničného bílého pečiva v průběhu roku 2023 stagnuje zhruba na úrovni 68 Kč za kilogram.

Nárůst cen pečiva je zapříčiněn především zvyšujícími se cenami vstupů. Cena pšeničné mouky hladké se během hospodářské krize v roce 2008 vyšplhala až na 13,65 Kč za kg, v polovině roku 2022 dosahovala svých historických maxim blížících se k 23 Kč za kilogram. Od března 2023 cena mouky pšeniční hladké postupně klesá až na 17,6 Kč/kg k září 2023.

Průměrné spotřebitelské ceny v ČR (v Kč/kg)

Zdroj: ČSÚ; průměr měsíčních dat po čtvrtletích

Cena konzumního chleba v Česku od roku 2016 postupně rostla z 21,85 Kč/kg až k hranici 40 Kč za kilogram v 2023. Ke skokovým nárůstům v ceně chleba docházelo hlavně v roce 2022.

Se zvyšující se cenou za chleba rostla i výše marže obchodu, která se v roce 2023 pohybuje mírně nad 11 Kč/kg, což představuje zhruba 28 % z ceny chleba.

Vývoj cen průmyslových výrobců u konzumního chleba

Zdroj: Svaz pekařů a cukrářů v ČR

CHLEBA V ČESKU ZŮSTÁVÁ V EU MEZI TĚMI LEVNÝMI

Cena některých potravin se během roku 2022 prudce zvyšovala. Nejinak tomu bylo i u pekárenských výrobků. Cena chleba v EU byla na přelomu let 2022 a 2023 v průměru o pětinu vyšší oproti stejnému období předešlého roku. V průběhu roku 2023 už však rychlost nárůstu cen postupně klesá.

Nejvyšší průměrnou míru změny ceny chleba ke konci roku 2022 oproti stejnému období předchozího roku v EU zaznamenalo Maďarsko (nárůst zhruba o 80 %), dále Lotyšsko a Estonsko (cca +40 %), Česko ke konci roku 2022 dosahovalo meziroční růst cen chleba podle údajů evropského statistického úřadu o zhruba 37 %. Maxima meziročních nárůstů cen chleba za průměr EU se pohyboval na přelomu let 2022 a 2023 mírně nad úrovní 20 %, od února 2023 postupně klesá až zářijové meziroční změně +8,1 %.

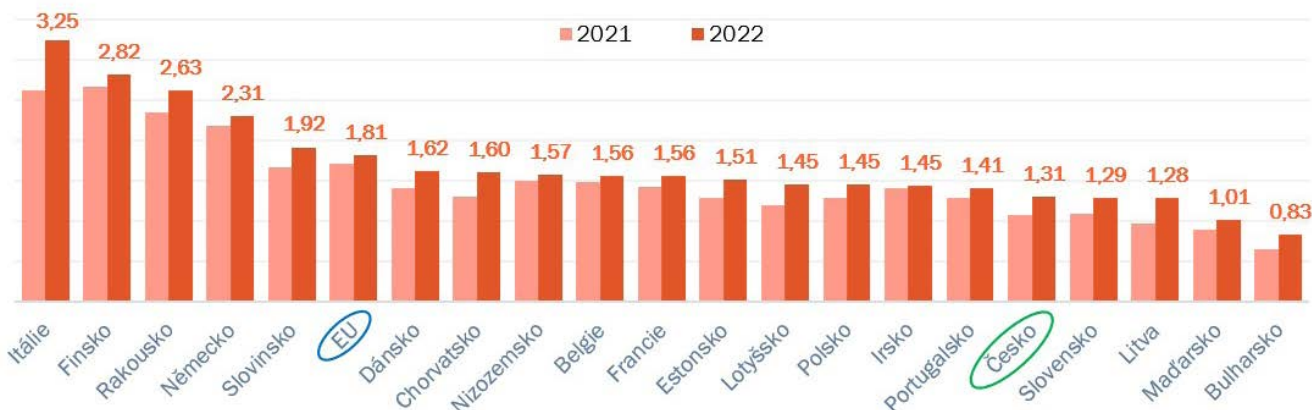
Vedle rostoucích nákladů na vstupní suroviny se na zvýšení cen chleba v některých zemích může podílet i určitá konvergence cen, kdy například cena chleba v Česku a v některých dalších státech bývalého východního bloku patřila k nejnižším v EU.

Nejnižší ceny chleba (kolem 1 eura za kilogram) si udržují státy Bulharsko a Maďarsko (patřilo sem i Rumunsko, které má však za dané roky nedostupná data).

Cena v eurech u čerstvého chleba je v sousedních státech Česka velmi rozdílná, nejvyšší v roce 2022 byla v Rakousku (3,25 eur za kilogram čerstvého chleba), s mírným odstupem před Německem (2,82 eur).

Situace v Polsku i na Slovensku je podobná jako v ČR, ač v Polsku cena chleba v minulých letech rostla rychleji než na Slovensku a v Česku.

Srovnání průměrných cen za kilogram čerstvého chleba ve státech EU v letech 2021 a 2022 (v eurech)

Zdroj: Eurostat; data nebyla dostupná za Kypr, Švédsko, Maďarsko, Lucembursko, Rumunsko, Maltu a Španělsko

Tomáš Kozelský, Radek Novák

Celý report je k dispozici na následujícím odkazu

EU dotace a financování

Stovky firem mohou od 21. prosince loňského roku připravovat žádosti o 50% dotaci z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) na projekty úspor energií (ÚE), nebo využití obnovitelných zdrojů energie (OZE) v rámci lokální distribuční soustavy (LDS), ke které je připojeno méně než 90 000 odběrných míst.

“ZELENĚJŠÍ” ROZVOJ ENERGETICKÝCH LOKÁLNÍCH DISTRIBUČNÍCH SOUSTAV

Příjem žádostí do výzev “Energetická infrastruktura – Úspory v LDS – výzva I.” a “Energetická infrastruktura – OZE v LDS – výzva I.” bude probíhat od 2. 4. 2024 do 31. 12. 2024. Obě výzvy jsou určeny pro podnikatelské subjekty bez ohledu na velikost, které jsou oprávněny k podnikání odpovídajícímu ekonomické činnosti Rozvod elektřiny – 35.13. ve které je realizován projekt. Alokace každé z výzev je 0,5 mld. Kč, přičemž dotace na jeden projekt může dosáhnout 1,5 – 100 mil. Kč.

Podporovanou aktivitou pro projekty ÚE je snížení technických ztrát distribučních trafostanic. Potenciální žadatelé tedy mohou realizovat projekty spojené s nákupem a instalací trafostanic a transformátorů.

Podporovanou aktivitou výzvy na OZE je posílení lokálních distribučních sítí na všech napěťových hladinách a navýšení jejich připojitelného výkonu.

„Tato aktivita je mimořádně důležitá zejména díky trendu poslední doby, kdy vzniká velké množství obnovitelných zdrojů energie, v první řadě fotovoltaických elektráren,“ zdůvodňuje potřebnost zvýšených investic Vratislav Kubík, Team Leader ve společnosti Erste Grantika Advisory, a.s. *„S narůstajícím množstvím těchto zdrojů, z nichž drtivá většina musí být připojena k distribuční soustavě, se LDS potýkají s kapacitou své sítě, kterou jsou ještě schopny pojmout. Aby bylo tedy rozšíření obnovitelných zdrojů reálné, je nezbytné stávající síť zkapacitnit a modernizovat.“*

Jak uvádí v textu Výzvy Ministerstvo průmyslu a obchodu, cílem výzvy je právě posílení lokálních distribučních sítí a navýšení jejich připojitelného výkonu OZE podporou rozvoje chytrých soustav a konvenčním posílením sítí v souvislosti s rozvojem obnovitelných zdrojů v ČR.

Jaké typy projektů tedy mohou potenciální žadatelé realizovat? Podporovaná opatření lze rozdělit do dvou okruhů – modernizace silové (konvenční) infrastruktury a instalace chytrých prvků distribučních soustav.

Realizovaný projekt tedy může obsahovat posílení síťového vedení, ať již venkovního či kabelového, výstavbu nových a modernizace stávajících rozvodů, dále investici do trafostanic a transformátorů, jako je tomu v případě ÚE. „Chytrost“ distribučních sítí pak může být zajištěna jednak digitálními prvky, například dálkově řízenými prvky (vypínače, distribuční stanice), zařízení sledující a vyhodnocující klimatické vlivy, jednak prvky automatizace jako jsou například transformátory s automatickou regulací pod zatížením, inteligentní prvky pro řízení a automatizaci sítě s více napáječi, automatické řízení napětí, automatické snížení přetoků. Dalšími vhodnými opatřeními pak jsou:

- Realizace technologie inteligentního měření včetně komunikačních jednotek, odečtové centrály a úprav technického dispečinku.
- Implementace řídicího systému lokální bilance včetně analýzy, predikce a algoritmy chování portfolia odběrných míst pro úpravu logiky spínání říditelné zátěže u odběratelů.
- Osazení technologie pro měření kvality na distribučních stanicích, uzlových a vybraných koncových odběrných a předávacích místech.
- Osazení bateriové akumulace pro potřeby vyrovnání toků ve vymezené distribuční oblasti a zlepšení provozních a kvalitativních parametrů lokality.

„Přihlédneme-li k faktu, že alokace ani jedné z výzev není přehnaně vysoká, obě mají průběžný příjem, tj. dotace je přidělována podle okamžiku podání, a více než tři měsíce mezi vyhlášením a počátkem příjmu žádostí je na přípravu podkladů žádosti více než dostatečná doba, doporučujeme potenciálním zájemcům zahájit intenzivní přípravu a předložit žádosti v prvních minutách po spuštění příjmu. Jen tak mohou mít poměrně velkou míru jistoty, že uspějí,“ doporučuje Vratislav Kubík.

Vytvořeno: StableDiffusionXL (AI)

Erste Grantika Advisory, a.s.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Evropské unie, které zahrnují statistická data ekonomické výkonnosti, fiskální stability, cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou Evropskou unii. Zdrojem dat je Eurostat a Evropská komise.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU27				Cenová hladina k ø EU27 (2020=100)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Belgie	2,2	-5,4	6,1	3,1	118	119	120	121	117,2	115,6	115,0	117,1
Německo	1,1	-3,7	2,6	1,8	121	123	120	117	107,7	107,9	108,6	109,6
Estonsko	3,7	-0,6	8,0	-0,3	82	86	89	87	82,0	81,4	83,6	90,8
Irsko	5,4	6,2	13,6	12,2	189	205	219	234	139,0	145,2	146,5	148,9
Řecko	1,9	-9,0	8,4	5,5	66	62	64	68	84,9	85,2	84,2	84,6
Španělsko	2,0	-11,3	5,5	5,5	91	83	83	85	96,4	99,1	98,7	97,9
Francie	1,8	-7,8	6,8	2,6	106	104	104	101	109,7	108,8	108,2	106,1
Chorvatsko	0,5	-9,0	6,7	3,9	67	65	70	73	67,0	66,0	66,9	67,9
Itálie	5,5	-4,4	6,6	5,8	97	94	95	96	103,0	102,5	101,6	101,3
Kypr	2,6	-2,2	4,1	1,8	93	90	91	92	93,9	93,7	93,7	94,6
Lotyšsko	4,6	0,0	6,0	1,9	69	72	72	74	73,8	74,1	76,3	79,8
Litva	2,3	-0,8	5,1	2,0	84	88	89	90	64,1	66,0	67,9	73,9
Lucembursko	7,0	-8,6	11,7	6,6	251	261	268	261	147,1	153,9	153,2	153,2
Malta	2,0	-3,9	4,9	4,4	103	97	100	102	87,1	89,9	89,4	89,3
Nizozemsko	1,5	-6,5	4,6	4,8	127	130	130	130	120,9	120,0	120,7	121,1
Rakousko	2,7	-8,3	5,5	6,7	126	125	123	125	118,3	118,7	117,7	116,1
Portugalsko	3,5	-4,3	8,2	5,1	79	76	75	77	86,8	88,1	87,8	88,1
Slovinsko	2,5	-3,4	3,0	1,7	89	89	90	92	86,4	86,6	88,1	89,9
Slovensko	1,2	-2,4	3,0	2,0	71	72	69	67	78,9	80,6	81,9	84,7
Finsko	4,0	-4,0	7,6	3,9	109	114	112	109	128,5	128,3	129,4	128,7
Bulharsko	3,0	-5,5	3,6	2,5	53	55	57	59	49,5	50,8	51,8	55,0
Česko	1,5	-2,0	4,9	3,1	93	93	92	91	69,3	69,3	71,9	79,1
Dánsko	3,4	-8,6	13,1	6,3	126	133	133	136	143,6	143,7	144,0	144,6
Maďarsko	4,9	-4,5	7,1	4,9	73	75	75	77	63,6	61,0	62,8	62,2
Polsko	4,5	-2,0	6,8	4,9	73	76	77	79	56,9	56,0	56,8	58,5
Rumunsko	3,9	-3,7	5,1	4,5	70	73	74	77	50,4	49,5	49,2	52,0
Švédsko	2,0	-2,2	5,1	2,4	119	122	123	119	131,2	134,2	138,5	132,0
EU	1,8	-5,7	5,4	3,5	100	100	100	100	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř.rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Energetická závislost (%)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Belgie	-1,9	-9,0	-5,6	-5,2	97,6	112,0	109,2	106,2	77,6	78,0	70,8	74,0
Německo	1,5	-4,3	-3,7	-2,3	58,9	68,0	68,6	67,4	67,1	63,7	63,4	68,7
Estonsko	0,1	-5,5	-2,4	-2,3	8,5	18,5	17,6	18,7	4,7	10,5	1,4	6,2
Irsko	0,5	-5,0	-1,7	0,2	57,0	58,4	55,4	44,7	68,7	71,1	77,0	79,2
Řecko	1,1	-9,9	-7,5	-4,1	180,6	206,3	194,5	171,1	74,1	81,4	73,8	79,6
Španělsko	-3,1	-10,1	-6,9	-4,6	98,2	120,4	118,3	114,0	75,0	67,9	69,5	74,3
Francie	-3,1	-9,0	-6,5	-5,0	97,4	115,0	112,8	111,7	47,5	44,4	44,3	51,8
Chorvatsko	0,2	-7,3	-2,6	-1,6	71,0	87,0	78,4	70,0	56,2	53,6	54,5	60,3
Itálie	-1,5	-9,5	-7,2	-5,1	134,1	154,9	150,3	144,6	77,5	73,5	73,4	79,4
Kypr	1,3	-5,8	-1,7	1,1	90,4	113,5	101,0	89,6	92,8	93,2	89,5	92,0
Lotyšsko	-0,6	-4,3	-7,0	-7,1	36,5	42,0	43,6	42,4	43,9	45,5	38,3	38,7
Litva	0,5	-7,0	-1,0	-1,9	35,8	46,3	43,7	38,0	75,2	74,9	73,3	72,4
Lucembursko	2,2	-3,4	0,8	-0,1	22,4	24,5	24,5	24,3	95,0	92,3	92,4	91,3
Malta	0,6	-9,4	-7,8	-6,0	40,7	53,3	56,3	57,4	97,3	97,6	97,1	99,0
Nizozemsko	1,8	-3,7	-2,6	-1,1	48,5	54,7	52,4	50,3	64,4	68,1	58,4	80,2
Rakousko	0,6	-8,0	-5,9	-3,4	70,6	82,9	82,3	78,5	71,6	58,4	51,8	74,5
Portugalsko	0,1	-5,8	-2,9	-1,9	116,6	134,9	125,5	115,9	73,9	65,3	66,9	71,3
Slovinsko	0,6	-7,7	-4,7	-3,6	65,4	79,6	74,5	69,9	52,1	45,7	48,6	54,0
Slovensko	-1,2	-5,4	-5,5	-4,2	48,0	58,9	62,2	59,6	69,8	56,3	52,6	69,2
Finsko	-0,9	-5,5	-2,7	-1,4	64,9	74,8	72,4	70,7	43,0	43,2	38,0	40,9
Bulharsko	2,1	-3,8	-3,9	-3,4	20,0	24,5	23,9	22,5	38,5	38,2	36,2	37,1
Česko	0,3	-5,8	-5,1	-4,3	30,0	37,7	42,0	42,9	40,8	38,8	40,0	41,8
Dánsko	4,1	0,2	3,6	1,8	33,7	42,2	36,6	33,7	38,9	44,9	32,3	42,8
Maďarsko	-2,0	-7,5	-7,1	-6,2	65,3	79,3	76,8	76,4	69,7	56,6	54,1	64,2
Polsko	-0,7	-6,9	-1,8	-4,8	45,7	57,2	53,8	51,3	45,2	42,8	40,5	46,1
Rumunsko	-4,3	-9,2	-7,1	-6,5	35,1	46,9	48,9	47,9	30,3	28,2	31,6	32,4
Švédsko	0,6	-2,8	-0,1	0,2	35,2	39,5	36,3	32,1	30,0	32,0	21,2	26,8
EU27	-0,5	-6,7	-4,6	-3,4	79,2	91,5	89,4	86,0	60,5	57,5	55,6	62,5